

N. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgkreds): Jeg indbrømmer Formandens Ret til at paatale Udtrykkene, og det vil maaske være et Bevis for den Alvor, der søles idag heri Salen, at tre Kalere, hvoraf de to i ethvert Fald meget sjældent høre Formandens Klokke, have maattet høre den. Jeg vil endnu kun omtale et lille Punkt af det, som jeg saaledes har opdaget ved engang imellem at kaste et Blik paa det svævende eller flagrende Grundlag, hvorom jeg har talt, og det er Respekten for Valgenes Udfald eller Respekten for den almindelige Valgret. Da vi stode her meget kort før den sidste Rigsdags Døpløsning, var der et æret Medlem, som jeg nu i dette Øieblik ikke ser er tilstede, som paa en meget forstaaelig Maade udtalte, at hvis Valgene ogsaa faldt ud til det daværende Mindretals Stabe, mod deres Ønsker og Forhaabninger, saa vilde man dog ikke tage væsentligt Hensyn dertil. — Jeg indestaar ikke for, at det nøiagtig er Ordene, men Meningen var aldeles klar. Erfaringen har godgjort, at hvad der da blev udtalt, var fuldkommen Sandhed, thi skjøndt Regjeringen led et saa grundigt Nederlag, som selv de, der dengang ventede paa et Nederlag, neppe havde troet vilde blive saa stort, saa har man dog ikke taget det allermindste Hensyn dertil. Før man nu aabent vedkjende sig, at man ikke respekterer Valgernes Dom, at man ikke respekterer den almindelige Valgret? Det har jeg ikke hørt, at man tør. Bedre var det maaske, om man sagde det lige ud, men det har jeg ikke hørt. Man har skudt ind imellem, om jeg saa maa sige, en Undskyldning for, at man ikke har respekteret Valgernes Dom; og det er denne, at Regjeringen har spurgt Valgerne, men ikke faaet noget Svar paa sit Spørgsmaal. Der er jo forhandlet flere Gange her i Salen angaaende dette Spørgsmaal og dette Svar, jeg skal ikke komme vidtløftig ind derpaa. Jeg skal kun for det Første have, at det er en egen Sag overfor et Lands Valgere at bestynde dem for, at de ikke have kunnet forstaa Regjeringens Spørgsmaal og derfor have svaret forkert, eller at sige, at Mand, der ikke vilde forstaa Regjeringens Spørgsmaal, med Forsæt kunde føre Valgerne til et andet Resultat end det, de ellers selv vilde være komne til. Dette synes at forudsætte en Antagelse af et saa stort Lavmaal af Indsigt og Selvfødsindighed hos disse Valgere, at jeg ikke havde ventet det; men dernæst vil jeg gjøre den Betragtning gjældende, at naar det synes, som om der ikke var givet et klart Svar paa et bestemt Spørgsmaal, saa ligger det ikke i den Omstændighed, at Valgerfolket skulde vide for lidt, tværtimod, det ligger deri, at Valgerfolket i den Grad er med i politiske Forhandlinger, at det slet ikke mere er muligt at give det et enkelt politisk Spørgsmaal som Døpløsnings-spørgsmaal, thi det kjender disse Spørgsmaal og disse Forhandlinger, det veed, hvilke store Tvivelpunkter der ligger mellem det og Regjeringen, og

det er ikke muligt at bringe det til netop at fæste hele sin Opmærksomhed paa et enkelt Punkt, men det vil, fordi det veed Besked, tage det Hele med. Der har tidligere været Tale om mere eller mindre gode Døpløsnings-spørgsmaal, men det er en politisk Størrelse, som efter min Formening er især med at forsvinde. Selvige og uheldige Døpløsnings-spørgsmaal have udspillet deres Rolle, og det siger jeg ogsaa for den meget ærede Regjering's Skyld, thi hvis den havde antaget denne Sætning foran den sidste Døpløsning, vilde den sikkre have bygget saadanne Forhaabninger paa et enkelt Døpløsnings-spørgsmaal, som den har bygget, og saa vilde den heller ikke være kommen til at lide et saa grundigt Nederlag, som den led. Det er selvfølgelig jo kun overfor en Valgerbefolkning, der ikke er fuldt med, at man saaledes kan opstille Døpløsnings-spørgsmaal stilt fra den hele politiske Situation; overfor dem, der ere med og fuldt ud forstaa Sagen, vil man aldrig kunne pille en enkelt Ting ud og sige, at den skal afgjøres, thi man vil da møde det Svar: nei, det Hele skal afgjøres. Det er imidlertid et stort politisk Bevis for, hvor lidt indgaaende Kjendskab den meget ærede Regjering og de Venner, der sætte dens Sag her i Salen, have til det store Valgerfolk, baade at Regjeringen kan spørge, som der blev spurgt, og tro at faa et saadant Svar, som den havde forventet, og at den kan komme til at lide et saa betydeligt Nederlag i et Valg, som Tilfældet var sidst. Jeg skal nu slutte de saa Bemærkninger, jeg har anset det for min Pligt ved denne Leilighed at udtale, med Haabet om, at endnu ikke al Forhandlingstid er udløben, at endnu ikke al Mulighed for en virkelig Overenskomst er forbi. Jeg vil slutte med det Haab, at der dog endnu skal blive gjort et alvorligt Forsøg paa, om den Maffindel, der blev indsat i Maffinen i 1866, kan bruges, eller at der i ethvert Fald maa blive gjort et Forsøg paa at føre det saavidt, at det klares, at den ikke kan bruges, thi da vil der være Grund for alle Frihedens Venner til at overveie, ad hvilke lovlige Veie man kan komme til at bringe Maffinen igjen i den tilbørlige Orden, og da vil der reise sig mange Stemmer for det, som min Genbo derovre ved Døren betragter som det smukkeste af Alt, for Grundloven af 5te Juni 1849

N. Andersen: Da det synes, at Forhandlingerne i Dag i det Mindste foreløbig ikke skulle føres af de store Politikere, der ellers pleie at føre Ordet her i Salen, men af Politikere af anden Rang, med hvem jeg maaske turde vove at regne mig i det Mindste lige, har jeg tilladt mig allerede nu at begjære Ordet. Jeg har betragtet denne Maade at føre Kampen paa som gaaende ud paa at give et mere umiddelbart Udtryk for den almindelige Valgerbefolknings Mening end det, der kan antages at komme frem gjennem de Politikeres Møjt, som el-